

Όταν ο Ήλιος μοίρασε την γη του στους γιους του, έδωσε την Κορινθία στον Αιήτη που όμως έφυγε στην Κολχίδα. Έτσι, το ότι ο Ιάσοντας αφιέρωσε την Αργώ στο ιερό του Ισθμού και με τη Μήδεια εγκαταστάθηκε στην Κόρινθο ήταν μια φυσιολογική εξέλιξη, από την ώρα που εγκατέλειψε την Ιωλκό. Ο βασιλιάς της Κορίνθου, Κρέοντας, τους υποδέχτηκε φιλικά και τους εγκατέστησε στα ανάκτορα. Κατά τον Απολλόδωρο, το ζευγάρι έζησαν εκεί για δέκα χρόνια αγαπημένο και απέκτησε δυο παιδιά, τον Μέρμερο και τον Φέρη. Στον ενδέκατο χρόνο όμως, ο Ιάσοντας ερωτεύτηκε την κόρη του Κρέοντα, Γλαύκη (Γαλανή, θα την λέγαμε), και αποφάσισε να την παντρευτεί. Η εκδίκηση της Μήδειας ήταν τρομερή. Και απετέλεσε την αφορμή για να γράψει ο Ευριπίδης την τραγωδία του «Μήδεια», την καλλιτεχνικά πιο άψογη, φανερώνοντας τα άγρια συναισθήματα που προκάλεσε η εγκατάλειψη στην ψυχή της γυναίκας, η οποία έγινε το ανά τους αιώνες σύμβολο της «απατημένης συζύγου». Ταυτόχρονα όμως, η «Μήδεια» του Ευριπίδη απετέλεσε και ένα σχόλιο για την εποχή του.

Τα τριάντα χρόνια ανάμεσα στο 463 π.Χ. και το 431 φέρουν την σφραγίδα του μεγάλου Περικλή που οδήγησε την Αθήνα στον χρυσό αιώνα της. Ταυτόχρονα όμως ήταν και εκείνα που προετοίμασαν τον Πελοποννησιακό πόλεμο, την όπως χαρακτηρίστηκε «αυτοκτονία της Ελλάδας». Ο Μεσσηνιακός πόλεμος συνεχιζόταν ακόμα στα 462 π.Χ., όταν ο Κίμωνας, ηγέτης των αριστοκρατικών της Αθήνας, πέτυχε να εγκριθεί αποστολή 4.000 ανδρών, για να βοηθήσει τους Σπαρτιάτες εναντίον των ειλωτών της Μεσσηνίας. Όταν όμως ο στρατός των Αθηναίων έφτασε στην Ιθώμη, οι εκεί Σπαρτιάτες τον υποδέχτηκαν ψυχρά δηλώνοντας ότι δεν χρειάζονταν βοήθεια. Η προσβολή ήταν βαριά. Η συμμαχία της Αθήνας με τη Σπάρτη μετατράπηκε σε μίσος, ενώ οι αριστοκρατικοί έχασαν την εξουσία. Ο Κίμωνας εξοστρακίστηκε (461 π.Χ.). Κι όταν η επανάσταση των ειλωτών έσβησε στα 459 π.Χ., οι Αθηναίοι πρόσφεραν στους Μεσσήνιους πρόσφυγες τη Ναύπακτο που μόλις είχαν κυριεύσει, νέα πατρίδα τους.

Η Αθήνα βρέθηκε με νέους αφοσιωμένους συμμάχους, τους Μεσσήνιους της Ναυπάκτου, η σύμμαχος της Σπάρτης, Κόρινθος, βρήκε εμπόδια στην επικοινωνία της με τις δυτικές αγορές καθώς η πια αντίπαλη Ναύπακτος βρίσκεται πάνω στον θαλάσσιο δρόμο για την Δύση και η Σπάρτη έδωσε αφορμή να καλλιεργηθεί αντιλακωνικό πνεύμα στην κυριότερη ελληνική πόλη, την Αθήνα.

Στα 460 π.Χ., η Αθήνα επισφράγισε τη συμμαχία της με το Άργος, προαιώνιο εχθρό της Σπάρτης. Οι Σπαρτιάτες κινήθηκαν εναντίον του Άργους που ζήτησε βοήθεια από την Αθήνα. Η μάχη δόθηκε στην Οινόη με τους Σπαρτιάτες να γνωρίζουν μεγάλη ήττα. Και να χάνουν οριστικά τον τίτλο του αήττητου στρατού. Ο ακήρυκτος πόλεμος της Σπάρτης

εναντίον της Αθήνας συνεχίστηκε με δυο μάχες (457 π.Χ.), μια στην Τανάγρα και μια στα Οινόφυτα. Οι Σπαρτιάτες νίκησαν στην πρώτη, ηττήθηκαν στην δεύτερη. Στα 456 π.Χ., είδαν τα νεώριά τους στο Γύθειο να πυρπολούνται από τον αθηναϊκό στόλο του ναύαρχου Τολμίδη. Μόλις δέκα χρόνια αργότερα (447 π.Χ.), μπόρεσαν να πάρουν εκδίκηση νικώντας τους Αθηναίους στην Κορώνεια της Βοιωτίας. Στα 445 π.Χ., Σπαρτιάτες και Αθηναίοι υπέγραψαν έντιμη 30χρονη ειρήνη. Δεν επρόκειτο να κρατήσει ούτε τη μισή από την προβλεπόμενη διάρκειά της:

Οι Μεγαρείς ήταν παραδοσιακά ενταγμένοι στην Πελοποννησιακή συμμαχία αλλά, μετά τους Περσικούς πολέμους, άνοιξαν πόλεμο με την Κόρινθο για ζητήματα των συνόρων. Στα 458, αποσχίσθηκαν από την Πελοποννησιακή και εντάχθηκαν στην Αθηναϊκή συμμαχία. Οι Αθηναίοι τους βοήθησαν να χτίσουν από τα Μέγαρα ως το λιμάνι της Νίσας τείχος που ωφελούσε και τους ίδιους.

Δέκα χρόνια αργότερα (445), οι Μεγαρείς αποστάτησαν και με τη βοήθεια Πελοποννησίων έσφαξαν τους άνδρες της αθηναϊκής φρουράς. Οι Αθηναίοι απάντησαν με ψήφισμα που απέκλειε τους Μεγαρείς από τα λιμάνια και τις αγορές τους. Η απαγόρευση αυτή στοίχισε πολλά στους Μεγαρείς και ήταν μια από τις αφορμές να ξεσπάσει αργότερα ο Πελοποννησιακός πόλεμος.

Στην κερκυραϊκή αποικία Επίδαμνο (σημερινό Δυρράχιο), ξέσπασαν ταραχές, όταν οι δημοκρατικοί έδιωξαν τους ολιγαρχικούς. Οι τελευταίοι βρήκαν συμμάχους τους γειτονικούς βαρβαρικούς λαούς κι επανήλθαν λεηλατώντας την πόλη. Οι Επιδάμνιοι ζήτησαν την επέμβαση της μητρόπολης, Κέρκυρας, ώστε να μπει τέλος στις διαμάχες. Οι Κερκυραίοι δήλωσαν ότι δεν ανακατεύονται. Οι Επιδάμνιοι προσέφυγαν στην Κόρινθο, μητρόπολη της Κέρκυρας αλλά και ανταγωνίστριά της. Οι Κορίνθιοι έστειλαν στην Επίδαμνο φρουρά. Οι Κερκυραίοι ζήτησαν από τους δημοκρατικούς της Επιδάμνου να διώξουν την κορινθιακή φρουρά που έμπαινε εμπόδιο στην εμπορική επικοινωνία τους με την Βόρεια Αδριατική. Οι Επιδάμνιοι αρνήθηκαν. Οι Κερκυραίοι πολιορκήσαν την Επίδαμνο.

Ο στόλος της Κορίνθου και των συμμάχων της έπλευσε στο Ιόνιο. Ο κερκυραϊκός στόλος έπλευσε νότια. Οι δυο στόλοι συναντήθηκαν έξω από το Άκτιο. Οι Κερκυραίοι νίκησαν. Καλού κακού, συμμάχησαν και με τους Αθηναίους. Σε νέα ναυμαχία, οι Κερκυραίοι, με την βοήθεια και των Αθηναίων, νίκησαν για δεύτερη φορά. Το «επεισόδιο» με την Επίδαμνο ήταν μια ακόμα από τις αφορμές του έτσι κι αλλιώς αναπόφευκτου Πελοποννησιακού πολέμου. Άρχισε το 431 π.Χ. με αρπαγές και λεηλασίες.

Ήταν ακριβώς το 431 π.Χ., όταν ο Ευριπίδης διδάξε τη «Μήδεια» στα Μεγάλα Διονύσια: «Προς τα πίσω κυλούν τα νερά των ποταμών και ανάστροφα κινούνται και η δικαιοσύνη και όλα», τραγουδά ο χορός επισημαίνοντας την ανατροπή των φυσικών νόμων. Δεν είναι οι γυναίκες οι πονηρές αλλά οι άνδρες. Αυτοί καταπατούν όρκους, συνθήκες και συμφωνίες. Κι αυτοί γίνονται αιτία καταστροφής. Με την Κόρινθο, την εχθρική των Αθηναίων χώρα, να είναι ο τόπος του δράματος, καθώς εκεί ο Ιάσοντας πάτησε τους όρκους του με την βοήθεια του βασιλιά της Κορινθίας. Με την ίδια τη Μήδεια, θύμα κι αυτή της εκδίκησής της, να βρίσκει τελικά καταφύγιο στην Αθήνα του Αιγέα, του καλού αλλά άτεκνου βασιλιά. Η «κακιά μάγισσα» Μήδεια έγινε στα χέρια του Ευριπίδη η καταφρονεμένη και απελπισμένη γυναίκα. Κι έτσι έμεινε στους επόμενους αιώνες.

(τελευταία επεξεργασία, 9 Νοεμβρίου 2021)